

7-4279
19 Mart 2012

Sayı : B.15.0.SGB.02.610 - 607

Konu :Yazılı Soru Önergesi (7-4279)

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: a) TBMM Başkanlığının 27.02.2012 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.02.84144 sayılı yazısı.
b) Başbakanlığın 05.03.2012 tarih ve B.02.0.KKG.0.12/610-2-877/1019 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Umut ORAN'ın, Sayın Başbakanımıza tevcih ettiği, Sayın Başbakanımızın da kendileri adına tarafımda cevaplandırılmasını tensip ettikleri, 7/4279 esas nolu yazılı soru önergesi, T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99 uncu maddesi gereği, TEİAŞ Genel Müdürlüğü ve İçişleri Bakanlığından alınan yazılı bilgiler doğrultusunda aşağıda cevaplandırılmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Taner YILDIZ
Bakan

EKLER :

-Önerge Cevabı (3 Sayfa)

DAĞITIM :

Gereği : Bilgi :
TBMM Başkanlığı Başkanlık

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/4279)**

Sorular 1, 2:

14/01/2012 günü Bursa Doğalgaz Santrali'nde meydana gelen arıza nedeniyle İstanbul başta olmak üzere Marmara Bölgesindeki birçok şehrimize elektrik ve doğalgaz verilememesi ve yaşanan elektrik kesintileri nedeniyle yaşamın olumsuz etkilenmesini 7/3129 sayılı soru önergesiyle tarafınıza yönelttim. Ancak Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığından gelen 14.2.2012 tarih ve 359 sayılı yanıtta sadece bu tarihte yaşanan kesinti ve arızanın nedenlerinin anlatılmasıyla yetinilerek hiçbir soruma yanıt verilmemiştir. Bu nedenle önergemdeki soruların yeniden tarafınıza yöneltilmesi gerekmiştir, bu kapsamda;

-Her ne kadar Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığının 2012 yılı bütçe konuşmasında Türkiye'nin OECD ülkeleri içerisinde geçtiğimiz 10 yılda enerji talep artışının en çok gerçekleştiği ülke olduğu belirtilmişse de, yine hükümet döneminde enerji arzının sürdürülebilir bir politikaya kavuşmadığı, hala tüketimi karşılamakta zorluk çektiği somut olarak gözükmektedir. 2012 yılı başta olmak üzere önümüzdeki yıllarda oluşacak enerji talebini karşılamak için kısa vadeli hangi adımların atılması planlanmaktadır?

-10 yıla yaklaşan Hükümet döneminde, Türkiye'nin en büyük sanayi, ticaret ve kültür merkezi İstanbul başta olmak üzere Marmara Bölgesinin alternatif enerji dağıtım alanları neden yaratılamamış, enerji arzını uzun süreli engelleyebilecek durumların oluşmasını engellemek için gereken adımlar niçin atılmamıştır?

Cevaplar 1, 2:

Ülkemizde elektrik enerjisi açığı bulunmamakta olup TEİAŞ Genel Müdürlüğü projeksiyonlarına göre 2012 yılında tahmin edilen talebin yanı sıra 35,7 milyar kWh elektrik enerjisi üretim imkanı daha bulunmaktadır. Bu talebi karşılayacak elektrik enerjisi kurulu gücünün 2002-2011 yılları arası gelişimi aşağıda verilmektedir.

	YILLAR									
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
KURULU GÜÇ (MW)	31.846	35.587	36.824	38.819,9	40.501,8	40.835,7	41.817	44.761	49.524	53.235,4

'Ulusal Enterkonneksiyon Sistemi'nin güvenli, güvenilir ve sağlıklı enerji iletim sisteminin oluşturulması ve TEİAŞ Genel Müdürlüğünce son yıllarda artan enerji talebini karşılamak amacıyla önemli yatırımlar gerçekleştirilmiştir. Her yıl artan enerji talebinin karşılanması amacıyla 2012 yılı yatırım programında mevcut olan 506 adet projenin tutarı 4.829.399.000 TL olup 2012 yılı yatırım bütçesi ise 650.000.000 TL'dir. 2012 yılı yatırım programında toplam 31.750 MVA gücünde trafo merkezi ve 8.733 km kablo ve enerji iletim hattı mevcuttur. Yatırım programında bulunan projelerin altyapı çalışmaları büyük ölçüde tamamlanmış olup tesis ihale süreci aşamaları ise devam etmektedir.

Trakya Bölgesinin elektrik kurulu gücü 14.01.2012 tarihi itibarıyla 5.646,5 MW olup, arızanın olduğu andaki üretim miktarı 3.257 MW'dir. Adapazarı (Sakarya) Bölgesinde ise arızanın etkilediği bölgenin kurulu gücü 3.700 MW olup arızanın olduğu andaki üretim miktarı ise 2.569 MW'dir. Dolayısıyla Trakya ve Sakarya bölgesinde üretim kapasitesinin yetersizliği söz konusu değildir. İstanbul başta olmak üzere Marmara Bölgesinin tamamına TEİAŞ Genel Müdürlüğünce son 10 yıl içinde önemli yatırımlar yapılmıştır. 2012 yılı yatırım programında sadece İstanbul için 37 adet iletim tesisi projesi bulunmakta olup proje tutarı 598.622.000 TL'dir. Bu yatırımlar içinde gerek 380 kV gerek 154 kV kablo projeleri, trafo merkezi projeleri ve enerji iletim hattı projeleri bulunmaktadır. Bu bölge için en büyük projelerden bir tanesi de Çanakkale Boğazı geçiş projesi olan 4,5 km uzunluğundaki denizaltı kablosu projesidir. Bu proje için tesis ihale altyapı çalışmaları tamamlanmış ve Dünya Bankası kredili olan bu iş Nisan ayı itibarıyla ihale edilecektir. Bütün bunlarla birlikte İstanbul hariç Marmara Bölgesindeki diğer illerin tamamı için toplam 64 adet projenin tutarı 871.940.000 TL'dir.

İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/4279)

Sorular 3, 4:

-Kış koşullarındaki anlık talebin yarattığı baskı henüz karşılanamamışken deprem gibi çeşitli tabii afetler durumunda yaşanabilecek sıkıntılara yönelik alternatif planlar bulunmakta mıdır?

-Özellikle ekonominin kalbi olan Marmara Bölgesi için kademeli olarak devreye girecek alternatif çözüm planlarının bulunmama sebebi nedir? Enerji Bakanlığı benzer bir durumun yaşanmaması için hangi A planını, B planını hazırlamaktadır?

Cevaplar 3, 4:

Türkiye üretim ve iletim sistemi, Milli Yük Tevzi Merkezi (Gölbaşı) ile 9 adet Bölgesel Yük Tevzi Merkezinden (Adapazarı, Çarşamba, Keban, İzmir, Gölbaşı, İkitelli, Erzurum Çukurova ve Kepez) gözlenip yönetilmekte olup her bölgenin (Black-Start) kendi kendine sıfırdan kalkış diye nitelendirilen sistem toparlanma planı mevcuttur. Güç sistemi işletmesi, sistemin 380 kV trafo merkezlerini ve 50 MW'ın üzerindeki tüm santralleri kapsayan bir SCADA ve Enerji İşletim Sistemi Programı (EMS) ile yapılmaktadır. Enterkonnekte elektrik sistemine bağlı tüm teçhizat ve sistem parçaları en verimli şekilde kullanılmakta olup iletim sistemi n-1 kriterine göre işletilmektedir.

Elektrik enerjisi arz güvenliğinin sağlanmasına yönelik olarak gerekli strateji ve politikalar uygulanmakta ve ihtiyaca göre revize edilmektedir. Yaşanabilecek olası risklere karşı gerekli planlamalar ve alternatif senaryo çalışmaları sorumluluğumuzun farkında olarak yapılmaktadır.

Soru 5:

13 milyon 255 bin kişinin yaşadığı, Türkiye nüfusunun beşte birini barındıran İstanbul'da saatler süren bir kesinti yaşanması karşısında şayet ihmali olan kamu görevlileri varsa bunların belirlenmesi, oluşan maddi zararların giderilmesi için herhangi bir adım atılması planlanmakta mıdır?

Cevap 5:

14 Ocak 2012 tarihinde saat 13⁴²'de 380 kV Adapazarı-Bursa Doğal Gaz Kombine Çevrim (DGKÇ)-Tepeören Enerji İletim Hattı, Bursa DGKÇ Santralında A faz parafudrun patlaması neticesinde gerilim trafosunun hasarlanması ile açmıştır. Adapazarı Trafo Merkezi (TM) nin Bursa DGKÇ kesicisinin açmaması nedeniyle Adapazarı TM'de 380 kV bara boşalmıştır. Aynı anda 380 kV Ada-1 DGKÇ-Paşaköy ve Ada-2 DGKÇ-Habipler Enerji İletim Hatları da arızadan dolayı açmıştır. Bunu takiben Avrupa Enterkonneksiyon Hatlarının da açması ile birlikte Sakarya ilinin bir bölümü, İzmit (Kocaeli), İstanbul Anadolu ve Avrupa yakası ve tüm Trakya bölgesini kapsayan kısmi sistem oturması gerçekleşmiştir. Bu süreç sonucunda;

- Toplam 8.116,5 MW inkita yaşanmış,
- Sistem kısa sürede toparlanarak saat 15⁴³ itibariyle trafo merkezlerinin tamamına enerji verilmiş ve kesintiler kaldırılmış,
- Saat 19⁵⁰ itibariyle Demirçelik Şirketlerine uygulanan tahditler kaldırılmış,
- Saat 20¹⁴ itibariyle Bursa DGKÇ Santralında patlayan A faz parafudr ve gerilim trafosu değiştirilmiş ve sistem eski durumuna getirilmiştir. Dolayısıyla, ihmal söz konusu olmayıp hasarlanan teçhizat değiştirilmiş ve sistem mümkün olan en kısa sürede toparlanmıştır.

Sorular 6, 7:

-Elektrik kesintisi sırasında İstanbul'da kaç adet iş yerinde iş kazası gerçekleşmiş, kaç hastanede kaç hasta sağlık hizmetinden mahrum kalmıştır?

-14 Ocak 2011 tarihiyle kıyaslandığında elektrik kesintisinin yol açtığı sinyalizasyon bozukluğu nedeniyle kaza sayısında herhangi bir artış olmuş mudur?

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN UMUT ORAN'IN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/4279)**

Cevaplar 6, 7:

Elektrik arızasının yaşandığı 14.01.2012 Cumartesi günü hafta tatili olduğu için işverenler tarafından 4857 sayılı İş Kanununun 77. maddesinin 3. paragrafı gereğince; 16.01.2012 tarihinde (21) ve 17.01.2012 tarihinde (31) adet iş kazası bildirimi yapılmıştır. Ancak bu bildirimlerin içerisinde 14.01.2012 tarihinde meydana gelen elektrik kesintisi sırasında iş kazasının meydana gelip gelmediği ile ilgili bir bilginin olmadığı (İstanbul Valiliğince Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının İstanbul Bölge Müdürlüğü kayıtlarının tetkiki sonucunda) tespit edilmiştir. Ayrıca, elektrik kesintisi esnasında İstanbul ilindeki hastanelerde ve 112 Acil Yardım Komuta Merkezinde yedek enerji kaynaklarıyla hizmet devam ettirilmiş ve bir aksama olmamıştır.

Elektrik kesintisinin yol açtığı sinyalizasyon bozukluğu hususunda ise; Emniyet Genel Müdürlüğüne bağlı trafik denetleme birimlerince düzenlenen trafik kazası tespit tutanağında elektrik kesintisinin yol açtığı sinyalizasyon bozukluğu bölümü bulunmaması nedeniyle İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünce bir istatistik verilemediğinden değerlendirme yapılamamaktadır.